supliment *Oberliht*
http://www.oberliht.org.md
iunie 2009

proiectul
CHIOȘC

Stare de Urgență

Interviu cu Tonka MALEKOVIĆ
artist în rezidență în cadrul proiectului *CHIOȘC*

http://www.oberliht.org.md/chiosc.html

proiectul CHIOȘC este finanțat de Fundația Culturală Europeană http://www.eurocult.org

"În lucrările mele, unul dintre principiile pe care le cultiv este cel al obținerii unui impact comunicațional şi conceptual maxim cu mijloace minime. Din acest motiv realizez deseori proiecte site specific (specifice locului), utilizînd materiale care se găsesc deja acolo, în contextul lor real. Extind acest proces pînă în punctul în care împart rolul de autor şi procesul creării / elaborării lucrării cu alți participanți, accidentali sau invitați. Prin urmare, combin ecologia cu eficiența / economia, ultima fiind implicită în prima."

Tonka MALEKOVIĆ

Tonka MALEKOVIĆ (născută în 1982) este un artist vizual care trăieşte şi lucrează actualmente în Zagreb, Croația. A absolvit Academia de Arte Frumoase din Zagreb şi a primit cîteva premii pentru lucrările ei (Premiul Essl, Premiul Salonului din Zagreb). Ea va fi primul artist în rezidență organizate în cadrul proiectului CHIOŞC din Chişinău, Moldova, în perioada 4-12 iulie 2009. Am discutat, împreună cu Tonka MALEKOVIĆ, lucrările ei, proiectul ei în Moldova şi "ecologia în artă". La Chişinău, Tonka va realiza o nouă lucrare în colaborare cu tînărul artist moldovean Ion FISTICANU.

N.B.: Cine e Tonka Maleković? Povesteşte-ne ceva despre tine şi lucrările tale.

T.M.: Mi-aş descrie background-ul personal (care, desigur, mi-a influențat dezvoltarea profesională) prin relația urban-rural. Provin dintr-un orăşel din zona rurală a Croației, dar care e foarte aproape de capitala Zagreb. Mi-am petrecut cea mai mare parte a copilăriei la "ferma" familiei, pe pajişti, pe strada liniştită a orăşelului, dar, în acelaşi timp, trăiam într-un bloc cu apartamente, o vizitam pe mătuşa mea la Zagreb de sărbători şi citeam cu pasiune romane pentru copii (care descriau aventurile copiilor în cartierul Noul Zagreb[1]), priveam "Copiii smog" (Smogovci), un serial de cult pentru copii din anii 1980, şi trăiam şi am trăit şi în cîteva cămine pentru elevi şi studenți şi în diferite apartamente din Zagreb.
Uneori am senzația că am avut două copilării paralele, una în oraşul Vrbovec şi

1 **Novi Zagreb** (literal "Noul Zagreb") este partea Zagrebului de la sud de rîul Sava. E în principiu rezidenţială, fiind constituită din blocuri de apartamente înălțate în perioada socialistă (1945-1990).

>>>

Interview with Tonka MALEKOVIĆ
artist in residence in the frame of *CHIOȘC* project

http://www.oberliht.org.md/chiosc.html

the CHIOȘC project is supported by the European Cultural Foundation http://www.eurocult.org

"In my work I stick to the principle of achieving maximum of conceptual and communication impact with the minimal means. That is why I often do site specific projects, using materials that are already there on the spot, in their real context. This process I extend to the point where I share the role of authorship and process of creation/development of the work with other accidental or invited participants. Therefore, I combine ecology with efficiency/economics, as the latter is implicit to the first."

Tonka MALEKOVIĆ

Tonka MALEKOVIĆ (born in 1982) is a visual artist currently living and working in Zagreb, Croatia. She finished Academy of Fine Arts in Zagreb and received several awards for her work so far (Essl award, Zagreb Salon award). She will be the first artist in residency within the frames of the CHIOȘC project, in Chisinau, Moldova, from July 4-12. 2009. With Tonka MALEKOVIĆ we were discussing her work, her project in Moldova and „ecology in art". In Chisinau, Tonka will produce a new work in collaboration with young Moldovan artist Ion FISTICANU.

N.B: Who is Tonka Maleković? Tell us something about yourself and your work.

T.M: I would describe my personal background (that certainly influenced my professional development) through urban-rural relation. I come from a small town in the rural area of Croatia, but very close to the capital city of Zagreb. Most of my childhood I spent on a family „farm", on the meadows, on the silent small-town street, but at the same time I was living in a block of flats, was traveling at my aunt's in Zagreb for holidays and passionately reading children novels (describing kids adventures in the New Zagreb neighborhood [1]), watching „Smog kids" (Smogovci), a cult TV serial for kids from the 1980s and living in several pupils and students dorms and flats in Zagreb.
Sometimes I have a feeling that I had two parallel childhoods, one in the town of

1 **Novi Zagreb** (literally "New Zagreb") is the part of the city of Zagreb located south of the Sava river. It is mostly residential, consisting of blocks of flats and tower blocks that were built during the Socialist era (1945-1990).

>>>

Plastic urban, specie pe cale de (dis)apariție, 2007 - 2009 | locul instalării: Dubrava / str. Vlaska / piața Kvaternik, Zagreb | http://urbanplastics.blogspot.com | autor: Tonka MALEKOVIĆ

cealaltă în Noul Zagreb. Mă mir întotdeauna cît de aproape mă simt de clădirile de beton ale erei socialiste şi de împrejurimile lor. În orice caz, am perceput aceşti doi poli ca fiind antagonici un timp îndelungat, iar cele două vieţi separate erau o sursă de chin mental şi practic, apoi mi-am dat brusc seama că aş putea să le unesc. Nu era nevoie să resping niciuna dintre ele.

N.B.: Ai absolvit academia de arte din Zagreb, departamentul de grafică. În ce măsură a influenţat educaţia practica ta artistică? Oare faptul că ai ieşit din cadrul academic ţi-a determinat discursul? Crezi că sistemul de educaţie artistică din Croaţia (sau Zagreb) este adus la zi?

T.M.: Am avut norocul să nimeresc în clasa profesorului şi artistului extraordinar Ante KUDUZ, unde aveam o mare libertate de expresie, experimentare şi cercetare, sub aspectul cadrului academic. Departamentul era de grafică, dar puteai să găseşti extrem de multe forme de expresie şi să încerci diferite lucruri. Îmi plăcea grafica, dar simţeam o mare nevoie de a ieşi din cadrul bidimensional şi de a intra în spaţiul real. Nu mult după aceea, am început să cuceresc acel spaţiu şi să operez cu concepte; s-a întîmplat ceva în interiorul meu. Am fost norocoşi să avem un profesor lipsit de ambiţia de "a ne produce" (spre deosebire de situaţia altor clase din Academia de Arte). Prin discuţii lungi pe tematici diferite, căutam legături, construiam perspective, ne dezvoltam în conformitate cu propriile noastre afinităţi şi interese. Totalitatea comunicării cu mentorul şi cu alţi colegi a creat un mini-mediu în Academie, aşa că instituţia ca atare a fost importantă pentru mine doar ca şi cadru care a făcut posibil acest micro-format. Nu cred că sistemul de educaţie artistică din Croaţia este adus la zi, dar lucrurile se îmbunătăţesc şi cred că generaţia actuală de studenţi are posibilităţi mult mai bune, alegeri mai mari, mai multă informaţie. În fine, nu cred că "aducerea la zi" ar fi o precondiţie pentru crearea unor lucrări calitative.

N.B.: Am senzaţia că "auto-educaţia" îţi determină şi ea practica artistică. Se poate vedea un pas evident înainte, în afara cadrului academic, fiindcă arta ta conţine o puternică încărcătură conceptuală. Cum a început acest proces de "învăţare paralelă"? Spuneai odată că ai primit cadou un aparat foto şi că asta ţi-a schimbat perspectiva, modul de a observa lucrurile, creînd un fel de "viziune deplasată".

T.M.: Am primit aparatul foto cînd am împlinit 18 ani, dar nu am fotografiat niciodată oameni şi nu am înscenat fotografii de "turist". Căutam peisaje de alt tip şi aparatul foto m-a condus la ele. Privind prin lentilele aparatului de fotografiat, am descoperit o viziune total nouă asupra oraşului, şi presupun că datorită acestui fapt am început să percep spaţiul urban ca un organism complex, cu epidermă (ceea ce remarci iniţial), apoi cu întregul lui ţesut, cu anomaliile lui, cu frumuseţea imperfecţiunii lui, înţelegîndu-i murdăria, regretînd înstrăinarea, melancolia, isteria, cu stările variate ale oraşului, manifestările şi simptomele care apar în ţesutul lui. Intuiţiile mele începeau să capete o formă concretă. Am început să mă comport ca un criminalist, descoperind eşantioane, analizînd stări, încercînd să înţeleg şi să stabilesc legături între procese şi sensuri, cauze şi consecinţe. Ulterior, am găsit lucrări teoretice şi artistice care tratau tema oraşului din diferite perspective şi toate gîndurile şi ideile mele au căpătat un fel de cadru şi un sens mai solid.
În opinia mea, educaţia poate să-ţi asigure multă cunoaştere pragmatică, dar *daimonul*[2] , trăsătura inerentă pe care o ai, se dezvoltă din momentul în care te confrunţi cu lumea, prin experienţa de viaţă şi, în general, într-un context mult mai larg decît cel instituţional. Educaţia contribuie la extinderea şi completarea arhivelor cu noi informaţii, ea îţi mai poziţionează viziunea în interiorul unui mediu prietenos, dar trebuie să existe un daimon autonom în fiinţa umană căruia nu-i pasă de raţionamente şi nu este controlat.
"Viziunea deplasată" s-a activat atunci cînd am început să-mi utilizez mai mult libertatea de expresie, evitînd cadrul stabilit de Academie. Atunci cînd mi s-a luat această povară, am început să caut răspunsuri la întrebări pe teme de care eram interesată (şi le căutam observînd societatea, strada, pe mine însămi), şi cineva mi-a şoptit că asta se poate numi artă :)

N.B.: Ai frecvent de a face cu oraşul, cu transformarea structurii urbane, fenomene care sînt în primul rînd o reflecţie a relaţiilor economice şi de putere, care îţi provoacă, întotdeauna, un fel de rezistenţă, invitîndu-te să subminezi codurile dominante (încurajînd lipitul de afişe în locuri neautorizate, intrarea individului în spaţiul public lăsînd urme aproape intime). De ce lucrurile astea sînt atît de importante pentru tine?

T.M.: Nu ştiu, poate că prin faptul de a cere libertate pe stradă mă confrunt cu mine însămi şi cu cerinţele pe care le am la un nivel intim. Dar, din nou, îl citez pe C. G. JUNG. "conflictul subiectiv e doar un exemplu al conflictului universal al contrariilor... Psihicul nostru s-a consolidat în conformitate cu structura universului şi ceea ce se întîmplă în macro-cosmos se întîmplă la fel şi în cele mai mici şi mai personale zone ale psihicului". Aş aplica această teză asupra relaţiei dintre societate şi individ.
Cred că lucrările mele sînt modificate de demonii mei personali, dar cred şi că poţi pretinde că o lucrare e bună doar atunci cînd depăşeşte limitele personale şi atinge generalul, atunci cînd începe să comunice la un nivel mai larg, nu comunicîndu-le altora despre mine, dar încurajîndu-i să se chestioneze pe sine şi realitatea în care trăiesc. Strada este un loc simbolic al luptelor personale, dar şi o interfaţă clară a proceselor sociale; e un spaţiu public, o reflecţie a realităţilor economice şi politice, a fenomenelor şi problemelor concrete şi reale care ne influenţează pe noi, ca indivizi.

2 C. G. Jung, Memories, dreams, reflections
"Persoanele creative nu au prea multă putere asupra propriei lor vieţi. Ele nu sînt libere, ci captive şi conduse de *daimonul* lor" *(Dark Hunter)*

>>>

N.B.: Mai există un subiect deosebit de interesant pentru mine şi care are tangenţe cu practicile tale artistice. E ceva ce am putea numi "ecologia artei". Îmi explicai odată că azi trăim într-o epocă de supra/hyper producţie, că pînă şi artiştii produc prea mult. Pe de altă parte, tu eşti atrasă mai mult de "re-ciclare", adică de intervenţii în cadre, forme, artefacte deja existente. Ne poţi spune ceva despre asta?

T.M.: Interesul meu faţă de acest subiect derivă dintr-o experienţă personală pe care am avut-o la sfîrşitul studiilor. Resimţeam ca o mare povară nevoia absurdă de a găsi un spaţiu de lucru şi, ulterior, un spaţiu de depozitare a artefactelor, povară pe care o tîrîi şi acum şi cu care va mai trebui să mă confrunt şi în viitor. Da, într-adevăr, cred că producţia artistică se confruntă astăzi cu un fel de problemă ecologică – întregul sistem de muzee, galerii şi instituţii, modul în care ele există şi funcţionează, modul în care ele condiţionează producţia, adună şi, în cele din urmă, depozitează tot acest volum de lucrări artistice. Mă îngrijorează întotdeauna cît de mult spaţiu ocupă ceva şi ce se întîmplă cu acel lucru. În natură, totul se (re)ciclează, e un circuit, în timp ce în sertarele culturii noastre occidentale totul se depozitează, se acumulează. Astfel, problemele ecologiei, aplicate la context social şi cultural mai larg, nevroza civilizaţiei moderne, obsesia depozitării lucrurilor, imaginilor, datelor, reţinerea pasionată a existenţei, a vieţii, lucrurilor, sistemelor etc. mă interesează extrem de mult.

N.B.: Oarecum în această linie este şi proiectul tău "Urban plastic, Species (Dis)appearing" (Plastic urban, specie pe cale de (dis)apariţie"), care a luat marele premiu la Salonul de artă aplicată şi design de anul acesta din Zagreb. Ai amplasat cîteva containere de gunoi în diferite părţi ale oraşului şi ai aplicat pe ele eticheta "SE PERMITE lipirea de afişe" şi apoi ai observat ce s-a întîmplat pe parcursul următoarelor 12 luni. Ne poţi spune ce s-a întîmplat şi care a fost ideea acestui proiect?

T.M.: Lucrarea este o consecinţă a vechii mele simpatii pentru textura vizuală şi obiectele sculpturale, "enigmatice" pe care le găsesc zilnic în timpul plimbărilor mele prin oraş, şi care fac oraşul mai distinctiv şi mai interesant.
Sînt direct afectată de schimbarea standardelor / valorilor estetice şi generale civice şi sociale, în consecinţa atacului consumerist asupra teritoriului post socialist. Formarea percepţiei burgheze are loc în conformitate cu standardele

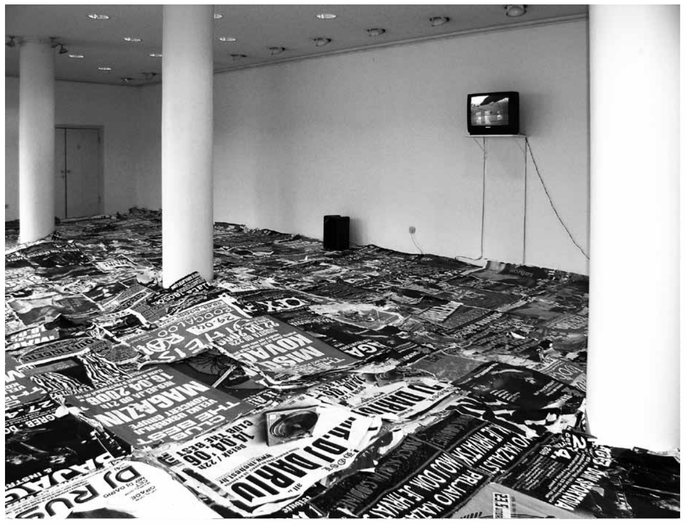

COMPOSTURI URBANE - manifest poetic, instalaţie / video, Galeria VN, Zagreb, 2006 | autor: Tonka MALEKOVIĆ

>>>

Carantină | autor: Tonka MALEKOVIĆ

Vrbovec, and the other in New Zagreb. I am always surprised how close I feel to these concrete buildings of socialist era and their surroundings. Anyway, I felt those opposite poles as antagonisms for a long time, these split lives were giving me hard time mentally and practically, and then I suddenly realized that I could try to merge them. There was no need to reject any of them.

N.B: You graduated from the art academy in Zagreb, department of graphics. To what extent had the education influenced your art practice? Was it the step aside the academic frames that determined your discourse? Do you think that art education system in Croatia (or Zagreb) is "up to date"?

T.M: I was lucky to be in the class of an extraordinary professor and artist Ante KUDUZ, where we had huge freedom of expression, experimentation and research, as far as academy frames were concerned. It was a graphic department, but one could have found so many forms of expression and engage in different attempts. I loved graphics but I felt a big need to step out of the two-dimensional frame and get into the real space. Soon after, I started to conquer that space and to deal with concepts; it was something inside of me. We were lucky to have a professor who did not have the ambition to "produce us" (unlike the situation in many other classes within the Academy of Arts). Through extensive discussions and a whole range of different topics, we were looking for links, building perspectives, developing according to our own affinities and interests. The totality of the communication with the mentor and other colleagues created a micro-environment within the Academy, so that the institution itself was important to me only as the framework that enabled this micro-format. I do not find that Croatian art education system is up to date, as far as the Academy is concerned, but things are getting better and I think that even today's generation of students has far better possibilities, bigger choices, more information. At the end, I do not think that "up to date" thing is a precondition for a quality work to happen.

N.B: It seems to me that "self education" determines your art practice too. One can see evident step forward, out of the academic frames, as your art works contain strong conceptual cartridge. How did this process of "parallel learning" begin? Once you mentioned that you got a photo camera, as a present, and then it changed your perspective, the way you observe things, creating sort of "displaced view"?

T.M: I got this camera for my 18th birthday, but I never took pictures of people or made staged "tourist" photos. I was looking for the sights of some other kind and the camera led me to them. Looking through the camera's lenses I discovered the whole new city view, and I suppose that due to this fact I started to perceive the city space as a complex organism, with its epidermis (what you first notice), and then with the its whole tissue, with its anomalies, the beauty of its imperfection, by understanding its dirt, grieving over the alienation, melancholy, hysteria, with various states of the city, its manifestations and symptoms that emerge in its tissue. My hunches were starting to get concrete form. I started to behave as forensic discovering samples, analyzing states, trying to understand and connect processes and meanings, causes and consequences. Later I found theoretical and artistic works dealing with the city from various perspectives and all of my thoughts and ideas gained some kind of framework and more solid sense.
In my opinion, the education can provide you with a lot of pragmatic knowledge, but the *daimon* [2], the inherent feature one might have, develops from the moment when we face the world, through life experience and generally in a much broader context than the institutional one. The education is widening and fulfilling information archives, it also positions one's own vision within the friendly environment, but there has to be an autonomous daimon in a human being that doesn't mind the ratio and does not undergo control.
"Displaced look" activated when I made greater use of liberty of expression, avoiding the frames that were set by the Academy. When unburdened I started to search for the answers to the questions within the themes I was interested in (and I was looking for them by observing the society, the street, myself), someone gave me a hunch that this could be called art :)

N.B: You're often dealing with the city, its urban fabric transformation, phenomena that is mainly a reflection of economic and power relations, which in some way always provoke your resistance inviting you to subvert the dominant codes (encouraging wild Billposting, the individual entering into public spaces and leaving almost intimate traces). Why is this so important to you?

T.M: I do not know, perhaps by demanding freedom on the street I deal with myself and the demands that I have on the intimate level. But, again I quote C. G. JUNG: 'subjective conflict is just one example of the universal conflict of opposites ... Our psyche has been settled in accordance with the structure of the universe and what happens in macro-cosmos just so happens in the infinite small and most personal areas of the psyche'. I would apply this claim on the relationship between the society and the individual.
I think that my work is shifted by my own personal daemons, but I believe that one can claim a work to be really good only when it overpasses the personal frames and touches the general, when it starts to communicate on a broader level, not by communicating to others about me, but encouraging them to question themselves and the reality in which they live. Street is a symbolic place of personal battles, but also vivid interface of social processes; it is a public space, a reflection of economic and political realities, of concrete and actual phenomena and problems that influence us, as private persons.

N.B: There is one more topic of a particular interest of mine and which touches your art practices. It is something we can call „the ecology of art". You were explaining me once that today we live in the era of over/hyper production that even artists produce too much. On the other hand, you are more into „re-cycling" i.e. intervening in already existing frames, forms, artifacts. Can you tell us a bit about this?

My interest in this subject derives from a personal situation I had at the end of my studies.. I felt as a huge burden the absurd need to find a working space and afterwards a storage place for the artifacts, the burden that I drag around and that I still have to face in the future.
Yes, indeed I think the artistic production today, is a kind of ecological problem – the entire system of museums, galleries and institutions, the way they exist and function, the way they condition production, collect and finally store all this amount of artworks. I am always concerned about how much space something takes and what happens with it? In nature everything (re)cycles, circle, while in the drawers of our western culture everything is stored, accumulated. So the problems of ecology applied to wider social and cultural context, the neurosis of modern civilization, obsession of storing things, images, data, passionate retaining of the existing, of life, things, systems, etc. is what I am interested in.

N.B: Somewhere on this trace is your project "Urban plastic, Species (Dis)appearing" which got the first prize at this year's Salon of applied art and design in Zagreb. You placed a few containers for waste, in different parts of the city and stacked a label "Billposting PERMITTED" and then observing what happens in the next 12 months. Can you tell us what happened and what was the idea of this project?

T.M: That work is a consequence of my long sympathy for the visual texture and sculptural, „enigmatic" objects that I find daily during my city walks, and that make the city more vivid and interesting.
I am personally affected by the changes of the aesthetic and general civic and social standards / values, as a consequence of consumerist attack on the post socialist ground. Formation of the bourgeois perception takes place in accordance with the aesthetic standards of commercial (advertising) system, which is very much about promoting sterile and static images, and what is not in accordance with that is considered disgraceful, dirty and creates a feeling of unease (process, transience, dirt / waste, which, paradoxically, is produced more in a capitalist system than in any other). That is how the „wild billing" with traces that it leaves behind, in the outdoor space, is considered ineligible, and within the last couple of years, is almost entirely repressed and removed from the city streets.
I used poster sheets in my work from the beginning of my studies (first as a sculptural material), I was very close to this material and it was substantial to me. The views of the wild forms billing; layers of posters or traces of their destruction at the blank shop-windows, I recognized as the part of street sweepings and visual identity. Then I started spotting what is beneath those layers of posters; I discovered mostly shop windows belonging to closed, local factories from social-

2 C. G. Jung, Memories, dreams, reflections
"Creative person has little power over their own life.They are not free, but captive and driven by their *daimon*" *(Dark Hunter)*

>>>

>>>

estetice ale sistemului comercial (publicitatea), care constă, în mare măsură, în promovarea unor imagini sterile şi statice, şi ceea ce nu i se conformează e considerat dizgraţios, murdar şi creează disconfort (proces, efemeritate, murdărie / gunoi, care, paradoxal, e produs în sistemul capitalist mai mult decît oriunde altundeva). Astfel, "afişele lipite în locuri neautorizate" şi urmele pe care le lasă în spaţiul exterior sînt considerate indezirabile şi, în ultimii cîţiva ani, sînt reprimate aproape total şi eliminate de pe străzile oraşului.
De la începutul studiilor, utilizam în lucrările mele postere (iniţial ca material sculptural), am fost foarte ataşată de acest material şi era foarte semnificativ pentru mine. Vederea unor afişe cu forme stranii; straturi de afişe sau urme ale distrugerii lor pe ferestrele goale ale magazinelor; percepeam asta ca parte a măturării străzilor şi a identităţii vizuale. Apoi, am început să caut ce se afla în spatele acelor straturi de afişe; am descoperit, în principiu, ferestre de magazin care aparţineau unor fabrici dezafectate, locale, din timpurile socialiste, apoi afişe lipite de cluburile care au probleme financiare şi nu sînt capabile să închirieze spaţii publicitare scumpe etc. În general, ele sînt martori ai vieţii străzii, dar şi ai condiţiilor sociale şi economice şi ai deja menţionatului curent burghez, tot mai gustat – producerea unor viziuni, imagini şi estetici sterile şi unificate, adaptate la sistemul publicitar.
Primul pas în proiectul ***'Urban plastic, Species (Dis)appearing'*** a fost elaborarea unui cadru legal, aspect destul de delicat în contextul tendinţelor sus-menţionate. Atunci cînd coşurile de gunoi au fost plasate, pînă la urmă, în cîteva locaţii din oraş, am început să urmăresc modificările vizuale şi sculpturale care se produceau în fiecare lună şi să le public pe blog-ul proiectului. Voiam ca a aceste 'sculpturi' amplasate în spaţiul public să fie organisme vii, în schimbare, care să dea mărturie despre viaţa adevărată a oraşului. În esenţă, ideea era să ofer doar legitimitate şi un cadru conceptual şi legal la ceva ce există deja şi e în proces de eradicare.
Pînă la urmă, containerele pentru gunoi care au fost expuse în una dintre pieţele nou-renovate ale Zagrebului, ca parte a Expoziţiei-salon din Zagreb, au provocat reacţii de furie din partea cetăţenilor şi disconfortul instituţiilor municipale.
Trebuie să accentuez că lucrarea mea nu s-a vrut niciodată provocatoare. Eu percep oraşul, mediul în general, procesele în care mă găsesc, societatea ca ansamblu în calitate de material sculptural cu potenţial formal şi conceptual propriu. Alt lucru care contează este jocul şi rearanjarea eşantioanelor, care deschide noi perspective.

N.B.: În ce va consta proiectul tău în Moldova, ne-ai putea descrie pe scurt ce vei face acolo?

T.M.: Lucrarea pe care planific s-o realizez împreună cu tînărul artist moldovean **Ion FISTICANU** se numeşte **"The possibility of the city" (Posibilitatea oraşului)**. Am văzut pentru prima oară o fotografie a lucrării lui Ion, o machetă improvizată a oraşului pe acoperişul unei clădiri, în catalogul proiectului INTERVENŢII3 şi am fost mişcată. Simţeam că era cea mai bună lucrare imaginabilă, o lucrare ce combină toată puterea propriilor mele emoţii şi concepte. Aşa că i-am propus lui Ion să colaborăm, extinzînd cadrul lucrării originale şi poziţionînd-o într-un concept mai larg, invitînd şi alte persoane să ni se alăture. Lucrările mele ţin deseori de oraş şi încerc să implic trecătorii în acţiunile şi intervenţiile mele, în mod conştient sau subconştient. Metoda mea e o invitaţie la joc şi la implicare în procesul creativ. Dar lucrarea are şi nivelul ei simbolic, şi cadrul ei conceptual. Cu certitudine, se referă la potenţialul **identităţilor urbane** nedefinite, adică a modificărilor identitare, transformărilor în momentul şi contextul istoric special.
După cum am menţionat deja, lucrările mele se referă deseori la rolul autorului. Într-un sens, e o urmare naturală a interesului meu faţă de ecologia operei de artă. În primul rînd, eludarea consecinţelor materiale ale unei lucrări artistice, utilizarea unor elemente deja utilizate (fără a produce unele noi) şi apoi cedarea unei părţi a responsabilităţii şi acţiunilor de autor; de multe ori, ca şi autor, stabilesc cadrul şi apoi doar monitorizez evoluţia creaţiei / situaţiei.

Pe scurt, proiectul nostru colaborativ ţine de construirea unor constelaţii improvizate, asemănătoare cu nişte modele ale oraşului, făcute din materiale găsite pe loc, în diferite locaţii din întregul Chişinău. Toţi cei interesaţi sînt invitaţi să ni se alăture, iar scopul nostru e să elaborăm şi să documentăm cît mai multe lucrări cu putinţă.

Interviu realizat de **Nataša BODROŽIĆ**,
Zagreb 2009
traducere: **Alex COSMESCU**

ist times or old trades, then the clubs that are in a difficult position not being able to hire expensive advertising space etc. Generally, they witness the street life, but also the social and economic conditions and the already mentioned current bourgeois growing of taste – the production of sterile and unified views, images and aesthetics adapted to advertising system.
The first step in the project ***'Urban plastic, Species (Dis)appearing'*** was the creation of legal framework, which was quite delicate in relation to the aforementioned tendencies. When the containers were finally placed on several city locations, I started to follow the visual and sculptural changes taking place every month, and to publish them on the projects' blog. I wanted these 'sculptures' placed in public space to be alive, changing organisms that testify the true life of the city. Basically the idea was to give only legitimacy and the conceptual and legal frameworks to something that already exists and is being eradicated. At the end, the containers that were exhibited on one of the newly renovated Zagreb's squares as part of the Zagreb Salon exhibition, provoked angry reactions from the citizens and certain feeling of unease from the City institutions.
I must stress that my work was never meant to be provocative. I perceive the city, the environment in general, the processes in which I find myself, the society as a whole as a sculpturing material with its formal and conceptual potential. What also matters is the game and rearranging samples opening new perspectives.

N.B: What will your project in Moldova comprise of, can you briefly describe what will you do there?

T.M: The work that I am planning to realize together with the young Moldovan artist, **Ion FISTICANU** is called **'The possibility of the city'**. First I saw a photo of Ion's work, improvised city model on the roof of the building, in the catalog of INTERVENTIONS3 project, and I was totally touched. I knew it was the best work that can be imagined, a work that combines all the power of my own emotions and concepts. So I proposed Ion collaboration, expanding the frame of the original work by positioning it within the wider concept and inviting more people to join us. In my work I often deal with the city and I try to involve passers by in my actions and interventions, consciously or sub-consciously. My method is an invitation to play and to involve in the creative process. But the work also has its symbolical level and conceptual frame. It certainly refers to the potential of non-defined **urban identities** i.e. identity changes, transforming in the special historical moment and context. As I already mentioned, my work often treats the role of authorship. In a way, it is a natural sequel to my interest for the ecology of an art work. Firstly, getting rid of the material consequences of an art work, using elements which are already in use (not producing new ones) and then absolving part of the author's responsibility and doing; as the author I often set the frame, but afterwards I just monitor up growth of the creation/situation.
Briefly, our collaborative project is about building improvised constellations like models of the town made of materials found on the spot, on various locations all over Chisinau. Everyone who is interested is invited to join us, and the goal is to make and document as many different works as possible.

interview realized by **Nataša BODROŽIĆ**, Zagreb 2009

Plastic urban, specie pe cale de (dis)apariţie,
2007 - 2009 | autor: Tonka MALEKOVIĆ

cultura tinerilor, artă şi politici culturale
[Oberlist]
youth culture, arts and cultural policies

Portal informaţional pentru artă şi cultură din Moldova

Pentru abonare expediaţi un email la adresa **ober@emdash.org** cu subiectul 'abonare [Oberlist]' mai multe detalii aflaţi la: http://idash.org/mailman/listinfo/oberlist

Information gateway for arts and culture from Moldova

If you wish to subscribe send an email to **ober@emdash.org** with the subject 'subscribe [Oberlist]' for more detailes go to: http://idash.org/mailman/listinfo/oberlist

Supliment ***Oberliht*** - toate materialele aparţin Revistei STARE de URGENŢĂ şi Asociaţiei Oberliht şi nu pot fi preluate fără acordul lor | redactor supliment: Vladimir US | contribuţii: Nataša BODROŽIĆ, Tonka MALEKOVIĆ
traduceri: Alexandru COSMESCU | design: usv | fotografii/imagini: Tonka MALEKOVIĆ | contact: info@oberliht.org.md